

Szerkesztési iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonczy-utca 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal veszi fel.

Gazdasági egyletünk további működése kérdéséhez.

A gyakorlati életből és tényekből mindenki meggyőződhet arról, hogy a megyei gazdasági egyletek s ezek között a mi megyei egyletünk is, működésében ez ideig a nagy közönségtől várt eredményhez nem juthatott, részint a gazdaközönség közönyössége s résztvétele, részint szerény anyagi helyzete miatt. — de szerény nézetem szerint leginkább azért, mert a megye, a közigazgatás részéről igen kevés, ugyszólván semmi támogatásban sem részesült.

Tekintettel ez utóbbi jelzett körülményre, tekintettel arra, hogy az egylet hathatósabban, gyorsabban működhesék a mezőgazdaság előmozdítása terén, tekintettel arra, hogy minden felülről. — az országos gazd. egylettől jövő mozzanat lassan terjedhet lefelé, de különben is minden egyes megyei gazdasági egylet, saját helyi viszonyainak s a tényleges állapotának legjobban megfelelő intézkedések megtételére — különállóság — van hivatva: ezeket életbeléptetnünk mielőbbi szükségessége. Ezen elvekből kifolyólag úgy hiszem minden gazdatársam nézetét tolmácsolom akkor, midőn azt indítványozni bátorodom: „kéressék fel egyletünk által a megye, — a közigazgatás — arra, miszerint gazdasági egyletünk hathatós pártfogása s támogatásában a közérdek szempontjából részesíteni sziveskedjék.“ ezt elérve tiszser gyorsabban haladhatunk célunk: a mezőgazdaság fejlesztése s a köztalányosodás előmozdítása terén; míg ellenben a megyétől elhagyva, a közigazgatástól nem támogatva, elszigetelten mint jelenleg, egy-két ember tevékenysége vajmi csekély eredményt mutathat fel.

A megye és a megyei gazdasági egylet nagy részben ugyanazon személyekből áll, célja is nagyrésztben ugyanaz, a közrend és az általános jólét előmozdítása. — miért ne szövethetnének tehát a megye a gazdasági egylettel, hogy egyesült erővel működjen a megye lakosai anyagi és szellemi jólétének előmozdításában? Ennek kivételében semmi akadály nincs, csak a karát kell, ez utóbbinak pedig sem egyrésztől, sem másrésztől hiányozni, — mert a közérdek úgy kívánja, — nem szabad.

Egy pillanatra nem is láthatni, hogy a megye, a közigazgatás támogatásának mily nagy hasznát veheti a megyei gazdasági egylet, ennek némi felvilágosításul szolgáljanak a következő példák; ugyanis: a megyének jogában állván törvényeink értelmében az önmegadóztatás, s így ezen elv alapján azon határozat hozatala is, — mit a megye élén álló férfiak bölcsessége — annak szükségességét belátva, kimondani foghatna — miszerint 1-ször „minden megyebeli község, mint község kivétel nélkül rendes tagja a megyei gazdasági egyletnek.“ — mely intézkedéssel az összes megye területe bevonatnék egyszerre a megyei gazdasági egyletbe, — míg a gazdasági egylet elszigetelten

működve 15 év lefolyása alatt sem lesz képes megyénk összes községeit a megyei gazdasági egylet tagjaivá megnyerni. — Hisz ez ideig alig valánk képesek 44 községnél többet az egylet tagjaivá megszerezni, dacára a közigazgatási szolgabírák egyleti felhívásunk folytán tett szives közreműködésüknek. 2-szor. A megye, illetve a közigazgatás ki mondhatná határozatilag, miszerint „minden egyes közigazgatás egy-egy gazdakört képez“ így a gazdakörök megalakulása egész megye területén egy év lefolyása alatt végrehajtható lenne, míg ellenben azt az egylet minden megyei támogatás nélkül a legnagyobb erőfeszítése mellett és csak igen sok idő alatt viheti ki.

Vagy p. o. a nagyfontosságú trágyakezelést illetőleg, mely valóban a mezőgazdaság alapját képezi, — s a szokásos rosz trágyakezelés mellett, hol a trágyalé az utcákra, világba elfolyatni, a trágya lelke az amonia és salétromsav a légbe elrepülni engedtetik; a vízben oldható legbecesebb — sörészek — növénytápok az eső vizétől feloldva minden haszon nélkül világba seperetnek, így az istalói trágyánk belértéke nagyobb részt elvesz, úgy, hogy ezen veszteségek után, istalói trágyánk legnagyobb része s legtöbb esetben — tisztolat a kevés kivételnek — nem áll egyébből, mint kilugzott vízzel telített megszinesedett szalmából. Hogy az ily trágyának mily hatása van a jó minőségű trágyához hasonlítva, azt fejtegetnem nem szükséges, — az ez utóni, a rosz kezelés mellett veszteség a trágya valódi belértékül legkisebb számításban annak $\frac{3}{4}$ részét teszi ki, ez által a veszteség egy megye területén, — a természetlehetet tekintve, mely a jó trágyakezelés mellett előállna, — évenként sok százezer forintra rug, mely nagy veszteséget egy kis rend fentartása, kevés szorgalom, igen kevés költséggel megtakaríthatni a mezőgazdák javára; ezen megtakarítást pedig a legbiztosabb módon s a legrövidebb idő alatt ellehet érni: egy egyszerű egészség rendőri ezimen kiadott közigazgatási rendelettel (miszerint: „tartozzék minden gazdaember istalói trágyáját rendszeresen kiastott trágyagödörbe rakni, hogy a trágyalé az udvaron s utcákra az egészség rovására ki ne folyjék, s tartozzék legalább minden másodnap hamus földdel, ennek hiányában más laza földdel vagy utcai porral vagy iszappal 2 hüvelyknyi vastagságu réteggel a trágyadomb tetejét behinteni, még jobb gypszliszttal beszórni, mely utóbbi anyagot a gazdasági egylet igen jutányosan beszerzi a gazdák számára, — oly jutányosan, hogy $\frac{1}{2}$ telkes gazdának istalói trágyája rendszeres kezeléséhez szükséges gypszliszt 2 frtnál többre nem kerül, mely kiadással legalább 100 forintot nyer a trágya belértéke. s így évi termésében, hogy az egészségre káros kigőzölgek megakadályoztassanak) mely a trágya okszerű s szakszerű kezelési módját röviden magában foglalná; (ezzel a tisztaság, rend s egyuttal nagy anyagi haszon is értenék el); míg ellenben a gazdasági

egylet beszélhet minden ékesszólását összeszedve: hogy mily hasznos és üdvös a gazdára nézve az okszerű trágyakezelés s mily kiszámíthatatlan kárral jár a mostani szokásos rosz kezelése az istalói trágyának, évtizedeken keresztül sem érhetjük el azon eredményt, mint a fentidézett egyszerű közigazgatási rendelettel.

Ez tisztelt uraim és gazdatársaim egy tekintetre igen esekélységnek látszik, s kivitele valóban esekély dologból áll — mint fent jelezve van, — mindazonáltal ezen esekélységnek látszó dolgot fordul meg megyei mezőgazdaságunk felvirágoztatása; — mert ha jól nem trágyázunk, jó aratásra itt nem számíthatunk, a jó trágyázáshoz pedig sok és jó minőségű trágya kívántatik, — jelenleg pedig istalói trágyánk kevés és rosz minőségű is, tehát igen nagy haladást teszünk a megyei mezőgazdaság terén, ha a — gyakorlatban vétetni rendelt — okszerű trágyakezeléssel legalább három annyi értékű trágyát termelünk — s így tetemesen több évi termésre, sokkal nagyobb s állandóbb tiszta jövedelemre számíthatunk, mint a mostani szokásos rosz trágyakezelés mellett.

Mint a trágyakezelésnél, ép így áll a dolog a gyümölcstenyésztés előmozdítása érdekében fennálló községi forgalmi kertekre nézve is, mely utóbbinak okszerű és szakszerű kezelése a legelső lépés a megyei gyümölcstenyésztés fejlesztésére, melynek szakszerű kezelését egy közigazgatási rendelettel elérhetjük, melyben egyuttal megjelöljük a helyi viszonyaink között legjobban termő alma- és körtefajokat is.

A magyar nép — s így a mezőgazdák zömének — természete a gyámkodást még a jelen időben is megkívánja, tehát gyámkodni kell a megyének s gazdasági egyletnek felettük. — s miután az újítások ellen a mezőgazdaság terén ellenszenvvel viseltek, régi rosz szokásaihoz pedig makacsul ragaszkodik, — a gazdaság terén reá nézve hasznost önmagától nem, de hatósági rendelethez megfogja teni, — így tehát a tényleges állapot határozottan megkívánja a megyei hatóságnak a mezőgazdaságra nézve hasznosnak bizonyult rendeletek általi beavatkozását a gazdasági egylet kérelmére.

A fenti indokokból határozottan láthatni, miszerint a megyei gazdasági egylet sikerdus működéséhez a megye, illetve a közigazgatás támogatása elkerülhetetlenül szükséges; kérjük fel tehát a megyét, miszerint a köztalányosodást előmozdító (egylet) működésében megyei gazdasági egyletünket kegyesen támogatni sziveskedjék, — így egyesült erővel sikeresebben működhetünk megyénk mezőgazdasága fejlesztésén, megyei gazdaközönségünk anyagi és szellemi jólétének előmozdításán, mely célja nemcsak a megyei gazdasági egyletnek, de magának a megyének is, — sőt nemcsak célja, de erkölcsi kötelessége is. — P.-Apáti, 1883. jul. 21.

Vajda Gyula, mint a gazd. egyl. alapító tagja.

T Á R C Z A.

Nem hittem én . . .

Nem hittem én a csillagokban,
Titkát ama esodás világnak
Egy ábrándképnek véltel lelkem.
Mit a könnyen hívők imádnak,
S hogy e tündöklő milliárd fény,
Fensőbb szellem szavának enged.
Hogy népes a mérhetlen égbolt,
Hogy angyalok lakának a mennyet.

Hittagadó valék, — bevallom —
Ah! de ma lelkem érte lángol,
Felém a menny, imára készítő,
Sötét szemed éjén világol.

Borsody Béla.

A szeptember-bélai csepőkőbarlang leírása.

Weber Samu után németből ismerteti Tóth Samu.

(Folytatás.)

A közlekedést posta és táviradivatal közvetíti. Idegenek befogadására vendéglő, kávéház és tisztességes magánlakok ajánlkoznak, épen így nyárban a városi fürdő, melynek közelében épült az új lövölde. Egyesülésre hivatgatnak: a lövész-egylet 1637-től és a tüzoltó-egylet 1880-tól. A mezőgazdasági-kaszinó 1876-ban s a Schultz-De-litsch-féle segély-egylet 1881-ben alapított. Egy társulat (Drainage-Genossenschaft) több év óta törekszik a talaj javítására. Mint nagyobb szerszám ipartelepek említendők: a város nyugati oldalán levő szörp- és keményítő-gyár, és a fűrész-malom; előbbi a Koromzay és társa cégé, utóbbi Schultz és Pollák urak tulajdona. Rendelkezésre áll egy gyógyszerár is, három gyakorló orvosral.

Elhagyjuk immár e néhány vonásokban rajzolt s ismertett várost mint a barlang tulajdonosát s folytatjuk utunkat egyenesen az utóbbi felé.

3. A barlang völgyében, mely „forrás völgyecskének“ (Quellgründchen) neveztetik.

Bélatól nyugatnyugat-északi irányban, termékeny mezőkön és zöldelő réteken át, a csergedező Markseifen

hegyipatak mellett haladunk a magas Tátra sajátlagos szikla tövéhez. Háromnegyed óra alatt érjük Scharpanetzet, vendéglővel, melyben berendezett turista-szoba is található, s szomszédságában erdészi és kerületi-lakkal összeköttetésben. A tenger színe feletti magasság itt 720 meter. Itt beértünk a s djári szorosba is, s még csak rövid fél órát kell mennünk gyönyörű fény-sátor alatt, hogy Kottina völgyébe jussunk, hol az ut Lándok felé elágazik. Itt közvetlenül a kristály tiszta és vizeses rohamokban gyakran fejéren habzó Belbach mellett, 739 méter magasban, épített a város a turisták kényelmére több helyiséget, szám szerint tizet, a vezetők, vendéglősök és idegenek befogadására. Kocsiszin is van lovak és szekerek számára. 1885. febr. 24. tartott közgyűlésében elhatározta a város, hogy itt idegenek is építhetnek nyaralókat, melyek aztán 25 év múlva a város birtokába szállanak át. E gyűléshelyről kissé nyugat felé térünk be a barlang bejárás völgyébe, mely forrás völgyecskének — Quellgründchen — neveztetik.

Több monda él a nép száján e kedves völgyecske felől. Mi csak egyről akarunk itt megemlékezni, arról, mely a völgyfenék elnevezésének eredetére vonatkozik:

„Kaltstein Ádám, bélai polgár, egykor e völgyben két német emberrel találkozott, kik a magas hegységben kincset kerestek s a titokba őt is beavatták és egy forráshoz vezették, mely szent János napján a legfényesebb aranyzemeket buzogja fel magával. Jelenjék meg tehát az említett napon, de csak is egyedül, „nehogy szerencsétlenség történjék.“ Kaltstein megjelent, de nem a megbeszélés szerint egyedül, hanem magával vitte fiát is, kit a titokba szintén be akart avatni és egy szikla megé rejtette, honnan észrevétlenül mindent megfigyelhetett. Az egyik német ember azonban észrevette a rejtetőt s ezáltal bevén lőtte, mielőtt atyjának ideje lett volna őt mint fiát mutathatni be. A szerencsétlenség hát megtörtént, azon változtatni többé nem lehetett. Vigasztalásul összeszedte Kaltstein a fényes aranyzemeket s egy részütöcskét egészen megtöltött azokkal. Csak sötétben távozott onnét. Haza érvén észébe jutott, hogy annak ki kincset ás vagy vesz fel, egy év lefolyása alatt meg kell halnia. Elete

kedvesebb levén előtte, mint a hitvány aranytömeg, titokban elásta azt a pinczébe. A mint évmúltán halálos ágyában feküdt s vége közelgett, észébe jutott a pinczébe elásott kincs. Nem mondhatta már, csak dadogta az ágy-mellett időző szolgálonak ezen összefüggetlen szokat: „pincze, ústarany, kapa,“ s azzal meghalt. A szolgáló megértte, hogy miről van szó. Gyorsan kapát vett elő, összeasta a pinczét s csakhamar megtalálta a legszebb aranyzemekkel telt üstöt. A talált kincs feletti nagy örömben szive megszakadt s halva rogyott össze. Csakhamar ezután a háznép megtalálta a kincset és halottat a pinczébe s kezdé sejtteni a titkot mely később ismeretessé lön, a mint itt elbeszéltettem.“

Mielőtt a barlangba lépünk, Flóra kedves gyermekei kötik le szemeinket. Virág-virág mellett mosolyog felénk a védett völgyben. Az erős, csipős szironták — ranunculus acris — sárga színével kimagaslik a zöld pázsit felett. A csuszó-mászó kacskanyak — ajuga reptans L. — vörhenyes kék színében ismerteti fel magát. A mocsári- és havasi nefelejt — myosatis polustris et alpina W. — kék mint az ég, közepben az aranyozott nap képe, szerényen rejtőzködik a bokrok árnyában. Igen szép a monda, mely ezen kedves virágocskák nevének eredetéről szól: Midőn az Ur-Isten teremté az eget, földet és mindazt, a mi a földön vagyon, ott diszelegtek és illatoztak az oly sokféle fajú virágok a teremtő dicsőségére. Jelentősen nyerte mindenik a maga nevét. Emlékeztetek a névre, a melyet néktek adtam mondá az Ur. De nem sokára azután jöve ez az égszínbe öltöztetett virágocskák és felénk kérdező: „Oh uram! mi nevet adtál nekem? Én a nevetem elfeledtem!“ És a jó Isten szóla: „Nefelejt!“ A virágocskák megsejnyelé magát és szomoruan rejtőzött el a csermely zöldvirányos partján. És midőn felkerestetik rejtekében és lezszakasztatik halkan int: nefelejt! És nézd csak! A mocsári gólyahir — Caltha palustris L. és a Trollvirág — Trollius europaeus L. — aransárga fejikkel úgy néznek ki, mint testvérek. Kiváló bőséggben mutatkoznak itt a szép kék harangvirágok: az őszibaraszklevelű, kárpáti, havasi halmozott és kereklevelű esengetyűkék — Campanula persicifolia, carpathica, alpina, glomerata et rotundifolia. — Tavaszszal alig megy el a hó, azonnal kivirágzik itt a sötétkék tavaszi

Az 1883. évi július hó 9-én d. u. 4 órakor Rimaszombatban tartott számonkérő ülés **Jegyzőkönyve.**

Jelenvoltak: az alólirottak.

Mely alkalommal a közigazgatási, árvagyám és gondnokhatósági iktató- és kiadó-könyvek megvizsgálatán, — járásbéli szolgabírák és polgármesterek vonatkozó jelentései szemügyre vétetvén: a nevezett hatóságok ügykörében a közelebbi múlt év lefolyása alatt, a működés eredménye számokkal is kifejezve következőkben állapított meg:

I. A központi közigazgatásnál

folyó évi július hó 1-ig beérkezett az iktatóba 5588 szám, a f. é. ápril 1-től lefolyt negyedévben pedig 2462, — az első évnegyed hátralékával 141 számmal, feldolgozandó összesen 2783, feldolgoztatott: 2770, hátralékban marad 157, és pedig ki nem osztott 100, kiosztott 57.

Ujházy Lajos főjegyzőnek kiosztott a lefolyt évnegyedben 1284 szám, az előző évnegyed hátralékával 43, feldolgozandó volt 1327 szám, tényleg feldolgoztatott 1290, hátralékban marad 37 szám.

Bornemisza László első aljegyzőnek kiosztott 656, az előző évnegyed hátralékával 134, feldolgozandó volt 790 szám, tényleg feldolgoztatott 770, hátralékban marad 20 sz.

Lukács Géza harmad aljegyzőnek kiosztott 651 szám, feldolgoztatott 651 szám.

Alispán által, vagy elnökileg feldolgoztatott 59 szám, közgyűlésre jegyeztetett 33 szám.

Jelentéssel hátralékban találtatott: Kubinyi Géza szolgabíró 6, Kubinyi Gusztáv szolgabíró 7, Batta Samu 10, Gömörly dobsinai polgármester 1, Arvay n.-rözei plgmstr —, megyei kpti árvaszék —, megyei főszámvevő 1, megyei alszámvevő 6, Abonyi Pál tiszti főügyész 3, Maléter Ede szolgabíró 3, Sándor Béla szolgabíró 19, Sthymmel Rozsnyó polgármester 7, Madarász jolsvai plgmstr 1, Szabó rózombati plgmstr 4, főmérnök 5, megyei főpénztárnok —, megyei alpénztárnok —, Ezen eredmény általában kielégítő.

II. A megyei központi árvaszéknél:

folyó évi július hó 1-ig beérkezett az iktatóba 5274 szám a múlt évnegyed óta vagyis ápril 1-től 2885 sz. az első negyed hátralékával 422 számmal, feldolgozandó volt összesen 3307 szám.

Lengyel előadónak kiosztott 789 szám, az előző évnegyed hátralékával 85, feldolgozandó volt összesen 874, feldolgoztatott 741, hátralékban marad 133 szám.

Szántpétery előadónak kiosztott 838, az előző évnegyed hátralékával 169, feldolgozandó volt összesen 1007, feldolgozott 855, hátralékban marad 152 szám.

Szakall Vince napidíjas előadónak kiosztott 591 szám, az előző évnegyed hátralékával 20, feldolgozandó volt összesen 611 szám, feldolgozott 593 szám, hátralékban marad 18 szám.

Ifj. Török László második aljegyző, vagyis árvaszéki jegyzőnek kiosztott 604, az előző évnegyed hátralékával 86, feldolgozandó volt összesen 690, feldolgozott 595, hátralékban marad 95 szám.

Elnökileg tüzbiztosítási ügy feldolgoztatott 406 sz. Dancs Gyula központi gyám mint előadónak kiosztatván 413, hátraléka volt 10, ezzel feldolgozandó 423, feldolgoztatott 416, hátraléka marad 7 szám.

Ügyészeknek kiosztott 4, hátralék volt 7, feldolgozandó összesen 11, feldolgoztatott 5, hátralék marad 6 szám.

Az irodába: tisztázás végett kiadott 3196, az előző évnegyed hátralékban volt 276, feldolgozandó összesen 3472, feldolgoztatott 3277, hátralék marad 195 szám.

Kiosztatlan maradt az iktatóban 114 szám.

Jelentéssel pedig hátralékban találtatott: Kubinyi Géza szolgabíró 23, Kubinyi Gusztáv szolgabíró 8, Batta Soma szolgabíró 17, Maléter Ede szolgabíró 16, Sándor Béla szolgabíró 13, Abonyi Pál főügyész 6, Dapsy alpénztárnok —, központi közgyám 35, irattárnok 3, iktató, kiadó —. Eredmény általában kielégítő. Napidíjas előadó rendszeresítése indokolva van.

III. Járásbéli szolgabíráknál és pedig:

a) közigazgatási ügyekben.

Kubinyi Géza szolgabíróval az előző évnegyed hátra-

léka 4. számmal, feldolgozandó 1210, feldolgoztatott 1200, hátralék 10. Maléter szolgabíróval az előző évnegyed hátraléka 5 számmal, feldolgozandó 1632, feldolgoztatott 1622 hátralék 10. Kubinyi Gusztáv szolgabíróval az előző évnegyed hátraléka 12 számmal feldolgozandó 886, feldolgoztatott 875, hátralék 11. Sándor szolgabíróval az előző évnegyed hátraléka 272 számmal feldolgozandó 1397, feldolgozott 1352, hátralék 27. Batta szolgabíróval az előző évnegyed hátraléka 18 számmal feldolgozandó 840, feldolgoztatott 832, hátralék 8 szám.

b) árvagyámokban:

Kubinyi Géza szolgabíróval	összesen 584 feldolg.	557 hátr.	27
Maléter szolgabíróval	összesen 897 feldolg.	876 hátr.	21
Kubinyi Gusztáv szb.	összesen 378 feldolg.	366 hátr.	12
Sándor Béla szb.	összesen 700 feldolg.	678 hátr.	22
Batta szolgabíróval	összesen 370 feldolg.	363 hátr.	7

c) bagatel ügyekben:

Kubinyi Géza szb.	összesen 14 feldolg.	13 hátr.	1
Maléter szb.	összesen 8 feldolg.	8 hátr.	—
Kubinyi Gusztáv szb.	összesen 17 feldolg.	17 hátr.	—
Sándor szb.	összesen 22 feldolg.	16 hátr.	6
Batta szb.	összesen 14 feldolg.	12 hátr.	2

d) kihágási ügyekben.

Kubinyi Géza szb.	összesen 4 feldolg.	4 hátr.	—
Maléter szb.	összesen 7 feldolg.	7 hátr.	—
Kubinyi Gusztáv szb.	összesen 33 feldolg.	30 hátr.	3
Sándor Béla szb.	összesen 37 feldolg.	32 hátr.	5
Batta szb.	összesen 5 feldolg.	5 hátr.	—

Általános eredmény: kielégítő.

IV. városi polgármestereknél és pedig:

a) közigazgatási ügyekben.

Sthymmel pmesternél	összesen 679 feldolg.	526 hátr.	153
Gömörly pmesternél	összesen 964 feldolg.	935 hátr.	29
Madarász pmesternél	összesen 1073 feldolg.	1060 hátr.	13
Arvay polgármesternél	összesen 858 feldolg.	843 hátr.	15
Szabó polgármesternél	összesen 1272 feldolg.	1257 hátr.	15

b) árvagyám gondnokhatósági ügyekben.

Sthymmel pmesternél	összesen 73 feldolg.	68 hátr.	5
Gömörly pmesternél	összesen 205 feldolg.	199 hátr.	6
Madarász pmesternél	összesen 28 feldolg.	24 hátr.	4
Arvay polgármesternél	összesen 44 feldolg.	39 hátr.	5
Szabó polgármesternél	összesen 143 feldolg.	141 hátr.	2

c) bagatel ügyekben.

Sthymmel pmesternél	összesen 129 feldolg.	51 hátr.	78
Gömörly pmesternél	összesen 120 feldolg.	120 hátr.	—
Madarász pmesternél	összesen 59 feldolg.	44 hátr.	15
Arvay polgármesternél	összesen 118 feldolg.	45 hátr.	73
Szabó polgármesternél	összesen 64 feldolg.	60 hátr.	4

d) kihágási ügyekben.

Sthymmel plgmesternél	összesen 5 feldolg.	5 hátr.	—
Gömörly plgmesternél	összesen 7 feldolg.	— hátr.	7
Madarász plgmesternél	összesen 29 feldolg.	23 hátr.	6
Arvay polgármesternél	összesen 3 feldolg.	3 hátr.	—
Szabó polgármesternél	összesen 30 feldolg.	30 hátr.	—

Erdel kihágási ügyekben.

Kubinyi Géza szb.	összesen 10 feldolg.	9 hátr.	1
Maléter szb.	összesen — feldolg.	— hátr.	—
Kubinyi Gusztáv szb.	összesen 2 feldolg.	2 hátr.	—
Sándor szb.	összesen — feldolg.	— hátr.	—
Batta szb.	összesen — feldolg.	— hátr.	—
Sthymmel polgármesternél	összesen 3 feldolg.	— hátr.	3
Madarász polgármesternél	összesen — feldolg.	— hátr.	—
Arvay polgármesternél	összesen 19 feldolg.	— hátr.	19
Szabó polgármesternél	összesen — feldolg.	— hátr.	—

Kelt mint fent

Fáy, főispán.

Szontagh, alispán.

Ujházy Lajos, főjegyző.

Körlevél.

Valamennyi r. t. város adóhivatalának, nagy község előjáróságának és körjegyzőnek.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó

a szerepeket s nem sok előkészület kell hozzá: otthon találják magokat egyikben úgy, mint a másikban.

Kálmán csodálkozva nézett rá. Sejtette, hogy harez lesz a beszélgetés vége.

— Kálmán! Hát ön éleslátásu szemével nem bírta még azt észrevenni, hogy én önt szeretem? hogy éjjel-nappal ön után örjögök; hogy szívemnek csak egy vágya van: önt bírhatni; hogy lelkem egy képen mereng el: s ez az ön képe? Hát ön áldozatul akar engem dobni egy szenvedélyes szerelem kínjainak? . . . Kálmán! — Kérdé ellágyulva, míg az ifjunak kezét megfogván, maga mellé vonta a pamfagra, — hát nem képes személye n szerelmet gerjeszteni szívében? . . . Szeress, óh szeress! szolt olvadozólag szemébe nézve s karjával keresztül fonva az ifju nyakát.

Kálmán valóját a kéjérete futotta át; magához ölelte a hölgyet s heves csókokban válaszolt a hölgy szerelmi nyilatkozatára.

— Téged szerethetni mily boldogság! — mondá a hölgy szorosabban magához szorítva az ifjut.

Kálmán megborzadt.

„A kar, mely édes érzéssel fonódik nyaka körül, egykor a halál mérge-kelyhét nyújtja számodra,“ — mondá egykor valaki.

Kálmán a méreggel telt poharat látta maga előtt. Nem. Ó csak képzeletében foglakozott ezzel.

A hölgy elbocsátá az ifju nyakát, s egy butellia valódi tokaji bort tett az asztalra. Saját kezüleg öntött Kálmánnak.

A bor színén meglátszott, hogy abból a fajtaból van, mely annyiszor deríti jókedvre a magyar embert.

Kálmán fenéig kihajította.

E bor talán majd kiábrándítja a nem hozzá való szerelemből.

Alig hiszem; ez még inkább mámorba ringatja; veszelvényes mámorba.

A hölgy másodszer is öntött.

Kálmán másodszer hajította ki fenéig poharát.

Az ifju képzeletében ismét ott állott a mérge kelyhe. A nő végzetes szépséggel volt megverve.

Kálmán, gondolataival elfoglalva, nem vette észre, mi-

évi május 28. 15917 sz. a. kelt határozata értelmében hasonló minőségben Máramarosmegyében helyettesítvén át Gömör- megye területén viselt hivatalát mai nappal át is adtam. Midőn erről (ezimet) értesíteném egyuttal kérem: fogadja őszinte elismerésemet és köszönetemet az általam e megye területén képviselt ügy iránt a számos nehézség, sőt olykor valóban nyomasztó helyzet dacára eddig mindenkor tanúsított buzgalmaért, valamint azon hű támogatásért és barátságos előzékenységért, melyben itteni működésem alatt személyemet részesíteni szives volt. Maradjon jövőben is a magyar államnak és a köznök buzgó napzsámója, hű harczosa és hazánkunk feltétlen híve; — bármely nyelvet vallana is magáénak. Isten áldása kísérje lépteit, ajánlva magamat szives emlékeztetőbe.

Rimaszombat, 1883. július 17.

Bresztovszky Ede, kir. adófelügyelő.

Tekintetes szerkesztő ur! Midőn a távozó kir. adófelügyelőnk becses levelét közzé tenném, egyuttal időszereinek látom felemlíteni azt, hogy az adófelügyelő távozását, a megyei jegyzők őszinte sajnálattal vették tudomásul, a mi minden esetre a mai pénzügyi nyomasztó helyzet közepette, ritka jelenség. — Azt az egyet mindenestre be kell ösmernünk, hogy Bresztovszky Ede, ki megyénk pénzügyeit 1876-ik év óta vezette, nehéz feladatnak pontosan megfelelt, a szó legszorosabb értelmében, lelkiismeretesen szemelőt: tartotta nemcsak az állam, de a magas állam-adók súlyától görnyedezni kezdő adózó közönség érdekeit is. sőt az adókövető közönségi és körjegyzőket, terhes feladatnak teljesítésében, támogatta, s más megyék adófelügyelőjének példájára, holmi csekélységekért, nem sietett az a nélkül is sovány fizetésű jegyzőket fegyelmi vizsgálat alá vonatni. Jelen bucsu levele is eléggé igazolja azt, hogy szerény volt és az osztó igazság híve. s nem volt hiú, hogy megyénk rendes pénzügyi helyzetének teremtojéeként tüntesse fel magát, hanem elismerte a helyi hatóságok érdemeit és melylyel őt terhes feladatának teljesítésében mindenkor készséggel támogatták. Midőn pedig végbucunkat küldenénk a bucsuzónak, egyuttal gratulálunk máramarosmegye közönségének, mert Bresztovszky Ede urban nemcsak a pontos hivatalnokot, hanem magyar hazánk buzgó fiát is nyerték, a ki állásához mérten, a magyar szellemet megvédeni és előmozdítani is fogja.

Sajóháti.

Felhívás.

Az országos magyar gazdasági egyesület azon elhatározása folytán, miszerint a hazai tenyésztőket külön műben gyűjtve össze oly kalauzt („Magyarországi állattenyésztők kalauza“) adjon a tenyésztők kezébe, mely által tájékozás nyujtassék az országban fellelhető tenyészanyag minősége, mennyisége és egyéb a tenyésztőre érdekelő körülményre nézve.

E czélt elérendő felhívta a megyei gazdasági egyleteket, hogy az illető megyében létező tenyészanyagokat összeírva f. é. augusztus hó 24-ig oda betérjeszteni sziveskednének.

Ezen megkeresés folytán vagyok bátor a megyei állattenyésztő — kiválólag „a tenyészállat kiállításán résztvevő“ — gazdaközönséget tisztelettel felhívni, miszerint az alább megjelölt 14 pontnak megfelelőleg tenyészanyagjainkat összeírni s azt hozzám f. évi augusztus hó 20-áig betérjeszteni sziveskedjenek.

Minden egyes tenyésztő az alább megírt 14 pontban foglaltakra nézve a rovatos jegyzéket érdemlegesen kitöltvén, aláírásával látja el. A beküldött adatok valódiságáért a beküldő szavatol.

Az állattenyésztők kalauzába való felvétel feltételei a következők: Föltételnek valamenenlyi határozott irányu tenyészetei a lovak, szarvasmarhák, juhok és sertéseknek, melyek a hazai állattenyésztésre nézve jelentőségű birnak.

1-ör. Lovak következő kategóriába sorolandók: 1) telivér angol, 2) telivér arab, 3) nehéz munkás (nagy termet, főleg városi ezélokra, mint p. o. pinogai, pecheron,) 4) közönséges munkás (normandi és irhoni stb. vagy ezek ke-

tarnies is — gentiana verna — melyet több rokonai követnek, mint a pisilógó, német, szártalan és fecske tarnies — gentiana ciliata L. germanica W., acaulis et asclepiadea L. A sötétkék sisakvirág — a chonitum napeltus L. — magasan emelkedik ki faja felett. A raponez — Phyteuma spicatum L. is ékesíti a zöld pázsitot. A világospirosz szurkos mécsvirág — Lychnis viscaria L. — már messziről szemébe tűnik a keresőnek. A sárga aranyos ritkaréj — solidagó virga aurea L. melyet az aranykeresők egykor mint talizmánt azért hordoztak magukkal, hogy az aranyat könnyebben feltalálják — ékesíti ezen völgy táját. Több kötörvények — saxifragaceae — mint a retusa, zaesia, aizoon — karolják át és élénkítik meg a holt kőzetet. Ritkán mutatkozik itt a sziorompár — circae lutetiana L. — Mint fák nyujtanak itt árnyat: a nemes vagy szurkosfenyő pinus picea L. Midőn ezeket zöldellő pompájokban szemléljük felkiálthatnánk:

„Egyedül a hegy magaslatán
Erőben s örökifjan élni!
Fenyő szeretnék veled cserélni!“

Vele tartózkodnak a lucz-fenyő — pinus abies L., a hegyi jávor — acer pseudoplatanus L. és a berkenyefa — sorbus aucuparia L. — melynek kiálló vörös gyümölcsbogyói még télben is ékességére szolgálnak az erdőnek. (Folyt. köv.)

A bosszu.

(Beszély H. Tóth Józseftől.)

Folytatás.

— Bizonyosan kedvese?

— Őszintén megvalva igen.

Ah, ez erős vágás volt e hölgynek. Mint egy furia, ugrott fel helyéről. Tehát az ifju, kit ő szeretett, nyíltan szemébe merete azt neki mondani. Egy gyermeket mert elébe tenni; neki, a büszke szépségű hölgynek, kinek csak egy mosolyt kell megkísérteni s rajongnak érte. Majd hirtelen nyugodtságot színlelve elébe állt. Arczán nem látszott a felindulás nyoma. Hja! a nők igen ügyesen tudják változtatni

dőn a hölgy ujjalag nyaka körül fonva karját, csak midőn annak meleg lehelletét érzé arczán.

S e lehellet öntudatra ébreszté az ifjut. E pillanatban megrázkódott s a hölgyre nézett. Megborzadt tekintetűl. Szemében delejes tűz égett.

A hölgy öntött.

Kálmán egy képpel foglalkozott. Mit esinál most Jolán? Ó itt. másnak a karjai közt, a kéj ölében; míg ő, Jolán, számlálja a perczeket, epedve várja őt, őt a hűtelent.

Majd összehasonlítást tett a két hölgy között s úgy tetszett neki, mintha Jolán ugy tűnt volna fel Ilka mellett, mint egy angyal: szelidség s ártatlanság fényétől körül sugározva. Majd hirtelen felkiáltott.

— Ah, de hogy is tudtam így magamról elfelejtezni! — s kibontakozván a siren karjaiból, felugrott.

A hölgy egy villámlo pillantást vetett rá. Ördögi boszu villama. Agyában pokoli gondolat szülemlett meg.

— Igaza van, uram; igaza van Kálmán, én méltatlan vagyok szerelmére. Boesáson meg! Hogy is gondolhattam én azt, hogy egy becsületes ifju hűlen legyen szerelméhez! . . .

Jegyese egészségére Kálmán! — szolt átváltozott hangon s odanyujtotta a poharat; — de igya ki fenéig!

— Kedves Jolán! — mondá Kálmán s kiitta.

Ha valaki figyelmesen nézte volna e nőt, nem kerulte volna ki figyelmét remegő arcza.

A boszuló hölgy terve, ugy látszik, sikerült; mert alig néhány percz mulva Kálmán fájdalommal kiáltott fel:

— Segítség! segítség! gyomromban égető rágást érzek!

— Igazán? kérdé a hölgy el nem titkolható örömmel.

— Ah, utálatos daemon, te megmérgeztél! Igen, igen, most már érzem.

— Hahaha! nevetett rémesen a leány. Ha enyém nem akartál lenni, légy a halálé. — s ezzel hirtelen besurrant egy mellékszobába s magára zárta azt.

Az ifju hasztalan dörömbölt, nem volt képes betörni az ajtót. Kénytelen volt hazamenni, mert ereje is hanyatlani kezdett.

Az alkony sötét fátylát vonta a földre, mire Kálmán hazaért. Midőn belépett a szobába, erőlenül hanyatlott a

resztvétele.) 5) nehezebb hintós ló (Carossier.) 6) közönséges hintós (vadász.) 7) közönséges nyerges vagy hadi ló, 8) ponyva, 9) hegyi ló.

2. Szarvasmarhánál: a) husfajták (Skorthorn, Durham és Charolais.) b) tejelő fajták (a nyugati, vörös-tarka, fekete-tarka és bronz-derekek.) c) magyar igás-fajta.

3. Juhoknál: a) angol husjuh s keresztelés, b) Rambouillet, c) Electoral Negretti, d) hazai fésűs, e) rachák, f) egyéb fajták és keresztelések.

4. Sertéseknél: a) hazai zsirfajták, b) angol és német zsir- és husfajták.

A bejelentésnél a következő adatok veendőek fel:

1. A törzsnév fajtája.
2. A nyáj tulajdonosának: a) neve, b) lakása, u. p. vasút-állomás és az onnan való távolság.
3. A nyáj tenyésztőjének neve.
4. A nyáj alapításának ideje.
5. A nyáj alapítójának neve.
6. Az eredeti vagy a később beszerzett tenyész-anyag beszerzési forrása.
7. Tenyészirány.
8. Az anyaállatok jelenlegi száma.
9. Az állatok jellege: a) általánosságban: szín, testalkat, elősúly, érettségi kor, egészséges volta; b) különösen: a lovaknál a különböző használati célokra való alkalmasságukra, qualificációjukra nézve; c) szarvasmarhánál: a tejelés, igavonó- és hizóképességre nézve; d) juhoknál: gyapju minőség, nyírású suly, gyapju ár és hizóképességre nézve; e) sertéseknél: termékenysége és hizóképessége nézve.

10. Kimutatása annak, hogy törzskönyvek vezetettek-e, melyekből minden egyes állat leszármazása és vérokonainak tulajdonsága kivehető.

11. Kiállításokon esetleg nyert kitüntetések.

12. Az évenként eladásra felállított apaállatok és tenyészanyagok száma és kora.

13. Az eladás ideje és módja (szabad kézből való eladás, vagy árlejtés?)

14. Hozzávetőleges árak.

P. Apáti, 1883. július 26.

Vajda Gyula, gazd. egyll. titkár.

Tanítói közgyűlés.

A gömörmezei ref. tanító-egylet ez évi közgyűlését folyó hó 26-án Tornallyán tartotta meg. A gyűlést előzőleg a tanítóknak összhangzatos gyakorlata tartatott; a tanulásra kitűzött énekek elléggé szabatosan s összhangzóan adták elő. Szügyi László határos elnöki megnyitó beszéde után a tárgyalás megkezdett. Sajnálattal vette tudomásul az egylet ez előtt két évvel kiválasztott világi elnökének mind ez ideig távol maradását. Az országos tanítói gyűlésre képviselőül 27 szavazattal Lenkey János, pótképviselőül 19 szavazattal Fűkö Adolf lettek elválasztva.

Népiskolai tankönyveink s tanügyi dolgozatok megválasztására állandó bizottság választotta Fülep Benjámint elnöklettel Lenkey János és Fűkö Adolf tagokból. Hogy egyletünk tagjainak jelesebb irodalmi szakdolgozatai megörökíthessenek, elhatározott egy újabb emlékkönyv készítése, melybe a régióktól a jelesebb dolgozatok kiírassanak s az újakkal folytatassanak. A szakaszok értekezleteit megtartották s a beadott jegyzőkönyvek szerint mindenütt próbatanítások, énekgyakorlatok tartattak; 20-nál több írott dolgozat adott be az elnöki hivatalhoz. Megyei tanítói gyűléseink pontosan kezelték s tőkéje szépen növekszik, két kartársunk hunyt el az év lefolyása alatt. Szentmártonyi Sámuel és Lenkey Lajos, legyen áldott a hű munkások emléke! Urbán Endre tüzvész által károsult aggtelki tanító részére 46 frtnyi segély gyűjtetett.

Gyűlésünket nt. Nagy Pál esperes, Ruskay Gyula isk. választmányi elnök és több közel lakó lelkész urak szerencsétlenül megjelentéssel. Szép példája a lelkészek és tanítók közti jó viszonynak és egyetértésnek. — s biztosítók annak, hogy felkészünk meleg érdeklődéssel és pártfogással mellett tanügyünk mindinkább előre halad.

Végre a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta s magáévá tette a rimaszombati és putnoki szakaszok azon indítványát, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkfiának 80-ik születési éve

padozatra, hogy soha többé fel ne keljen. A harmadik pohárnál Sárray Ilka észrevétel nélkül ettett pár szemernyit abból a méregből, mely bár lassan, de észrevétel nélkül öl. És ezt jól tudta az ifjú; de nem volt képes segíteni magát.

Sehol egy lélek, egy segítő kéz.

Másnap reggel Háromvölgyi Kálmán öngyilkosságának híre villámgyorsan futotta be a várost.

Derek, jóra való, szelid ifjúnak mondták, a kik ösmerék. — Csak az volt megfoghatatlan, hogy a gazdag ifjú, kire a boldogság a küszöbön várakozott, hogy vethetett véget életének. Öngyilkossági gondolatokkal soha sem tépelődött, legalább nem vette észre senki, de nem lehetett e szomorú esemény indokát más irányba terelni. — Az orvos egy tiszteletré méltó tudós férfi, a mérgezés tüneteit fedezte fel anatómiai közben; midőn pedig az orvosi látélet határozottan mérgezést constatál: ott a kételkedésnek nincs helye. Csak azt nem voltak képesek felfogni, miként törtéhetett az, hogy legkisebb utbaigazító jeleket sem tudtak felfedezni. Azt a kis üvegcsét, mely a mérget tartalmazta, sehol sem találták, hihető, hogy önmérgezése után kidobta az ablakon; sehol egy levél, melyben pár szóval elbucszott volna szeretteitől, melyben öngyilkosságának okait megírta volna — mint azt az ily életű gyilkosok tenni szokták.

Mindazáltal a nyomozást megindították, jöllehet sikertelenül.

Sárray Ilka még az nap eltűnt a fővárosból. Mehetett bátran, senki sem gyanakodott rá.

Dehogy nem! Volt egy, ki azonnal sejtette benne e szomorú eset előidézőjét.

S ez Háromvölgyi Jolán volt.

Midőn Kálmán holttestét meglátta, a fájdalom érzetével borult rá. Majd hirtelen felegyenesedett s beszűzött esküdt kedvese gyilkosára.

Szegény leány, szegény gyöngye leány!

Harmadnapra Kálmán temetése után eltávozott X-be, egy vidéki nagy városba. (Folyt. köv.)

alkalmából ref. tanító-egyletünk részéről üdvözlő irat küldessék; ennek szerkesztésével és elküldésével tiszt. Ruskay Gyula népiskolai választmányi elnök úr bízott meg.

Egy jelenvolt.

Hírek és vegyesek.

A rimaszombati községi iskolaszék tagjaitól a néhai Lőrinczy Endre és dr. Szabó Mihály elhunytával megüresedett helyekre Henyey Kálmán és Szabó József választottak meg.

Ifj. Nagy Pál, volt pénzügyminiszeri fogalmazó, a gömöri ref. esperes ur fia, legközelebb szegedi állami jászágigazgatási titkárrá lett előléptetve.

Kinevezés. Szuhay Zsigmond, nagyrőcei k. jgsi segédtelekkönyvvezetőt az igazságügyi miniszter ugyanazon kir. járásbíróhoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Esküvő. Fényes esküvő volt e hó 23-án Kokován, hol Gáber Berta kisasszonyt, Gáber Lajos ág. ev. lelkész és kiérdemült főesperes kedves és művelt leányát vezette el tárhoz Adriányi Ernő pöntárnok. Áldás kísérje frigyüket!

Egyházközségi közgyűlést tart a tiszai ág. ev. egyházkerület f. évi augusztus hó 14—15-én Lőcsén.

Egyházmegyei közgyűlés. A gömöri ref. egyházmegye őszi közgyűlést f. é. szept. hó 4-én fogja megtartani Berzétén.

Vizsgálatot tartott Szabó Samu városi orvos és a kapitány a helybeli vágó-helyeken és mészárszékekben s a vizsgálatnak lett is eredménye, mert egyik mérő-helyiségben egy 180 fontos hizott sertés hús, — mint a melyben veszélyes borsók voltak észlelhetők. — elkoboztatott. Az ilyen szemle tartását a fogyasztó közönség érdeke gyakraiban is megkiváná.

Díjlövészet. A rimaszombati lövészeget folyó évi augusztus hó 5-én díjlövészetet tart saját helyiségében. — Felhívjuk erre a lövölde tagjainak figyelmét.

A rimaszombati határ tagosítása közeledik a végmögöds felé. — Mint biztos forrásból értesültünk a munkálkodó mérnök a jövő hó elején be fogja nyújtani a határ felosztását mutató térképet, mely több napig a városban közszemlére leend kitéve, hol az érdekeltek megtekinthetik.

Megőrült. Lusztig J. uzapanyiti illetőségű izraelita megőrült. — A szerencsétlen egykor jómódnak örvendett, azonban rohamosan meglátogatták a sors esapásai s hovatovább szegényebbé lett, mit a különben erőteljes ember lelkén elviselni nem bírt és szelleme e napokban megtört. Erős fejezet alatt megkötözve szállították Rimaszombatra, hol gyógykezelés alatt van. Orvosai még nem mondtak le minden reményről.

A vallás és közoktatásügyi miniszterium a „Jó könyvek“ből, melyek a Révai testvérek kiadásában jelentek meg s mely irodalmi vállalat czélszerűségéről mi is megemlékeztünk. — 1000 példányt küldött megyénkbe kiosztás végett.

Rimaszombatnak kétségtelenül legszebb mulatóhelye a Széchenyikert, melynek előrészéből Wikoukál műkertész ügyessége folytán a mult évben még nagy pompával ott díszlett hagyma, zeller s más e fajta dísznövények eltűntek s francia modorban átalakított az egész ter virágos parkká. Azonban gyakran oly kertész növendékekre tesz szert, melyek reszint kitarják, reszint letaposják a legszebb virágpáncsokat. — Ezek a felügyelet nélkül csavargó sertések és ebek, mely utóbbiakat nem ritkán gazdáik vezetnek a kertbe. — Ajánljuk ezt rendőrségünk figyelmébe.

A rozsdidőjárás miatt a Rimavölgyön temérdek a kár az őszi vetésben. A csaknem folytonos esőzés legtöbb helyen a learatott, különben is alig középszerűnek mondható termést markon érte s egy hét alatt annyira tönkretette, hogy a forgatás alkalmával már az ujonnan fakadt gyökekek a földhöz ragaszották az átázott esomokot.

A Rimába fult e hó 23-án egy kis leány Rimabányán. Kiment halászni s a mint beszélnek egy nagyobbacska hal akadt a horgára, mi az alig 4 éves gyermeket a meredek parttól berántotta. Holt testét csak hosszas keresés után találták meg.

Elszabadult vasuti kocsi. Salgó-Tarjánban e hó 21-én esti 9 órákor három üres szénhordó-kocsi a heves szél következtében megindult s a meredek lejtőn óriási sebességgel kezdett Pálfa felé rohogni. — Az állomási főnök azonnal jelezte a kocsi elszabadulását s egyszersmind utasította a pályafalvi öröket, hogy a sinekre szórt homokkal egykezzenek a szökevényeket megállítani. Azonban a megállítás itt nem sikerült s tovább rohant a három kocsi K-Teren felé, s a 84-ik órháznál az eleje szórt kavics és egy jókora gerenda, melyeket a sineken keresztül fektettek, kilökte a vágányokról; ennek folytán a Budapest felől érkező személyvonat két óráig volt kénytelen késni, minek folytán a esatlakozást Oderberg felé elmulasztotta.

Apróságok. Tiszolezről álnév aláírással egy levelet vettünk, melyben az állítólagosan Szentpétervárról megrendelt szivatu (sic) rendeltetéséről van szó, hogy t. i. az „az agyban fogamzott bolond gombák öntözésére van szánva. Háit hiszen igen jól tudjuk, hogy épen ott néhány ephialtesis hirre vergődni szerető zagyvalék fejében dusan tenyészik ezen növény, hanem szerintünk helyesebb lett volna egy adag pokolkövet rendelni ennek kiegyezésére, a szivattyuval pedig jó lesz lemosni azou szennyföltöt, melyet a területen és városban néhány „vadóc“ okozott. — Van-e a panszlávoknak lelkiismerete? e kérdést intézték valahol egy tapasztaltnak hitt egyénhez. A válasz tagadó volt, — mert úgy mond — akkor aljas hazudozásaiikkal nem bolondítanak az egyszerű népet épen azok, kik — a mint nevék mutatja — minden egyebek, csak nem tótok. — Azonban a tapasztalat azt bizonyítja, hogy az illető válaszadónak nem volt teljesen igaza, mert hiszen a saját lelkiismeretök sugallatát követték azok, kik egy gyűlés alkalmával a megnyitó magyar isteni tisztelet alatt a teltést szegélyező árok partján foglaltak helyet. Híjába! kiki legjobban megtudja itélni, hogy hova való.

A tiszta-eszlári pörben a bizonyítási eljárás be van fejezve. — Tegnap és holnap tartották és tartandják meg a vád- és védbeszödeket. A végtárgyalás nem elégitette ki az antiszemitákat, mert Móriczot, a legfőbb terhelő tanut, tekintettel még nem törvényes korára s arra, hogy a saját faja iránti gyűlölet által vezettetett s vallomásaiban különösen az eltűnt Solymosy Eszter kezében levő kendőre nézve ellentmondásba jött, nem bocsátotta esküre a bíróság, miből a vádlottak teljes felmentését következtetik sokan. — Az ítéletet szerdán vagy csütörtökön fogják valószínűleg kihirdetni.

A kolera Egyiptom városaiban és falvaiban egyre sze-

di áldozatait. Naponkiut mintegy 1000 ember esik az egész országban áldozatul. — Jelenleg Kairó városában dühöng legjobban, hol szerdán 473 ember halt meg. — A lakosság nagy része a pusztában menekült. Sőt egyes európai kikötő helyekről is érkeztek hírek halálesetekről, azonban ezt megczafolják. — Rómában a feeskék, melyekről tudva van, hogy a ragályos helyeket nem szeretik. — Egyiptomból, hova már egyszer elköltöztek 8 napi távollét után visszatértek. Vajjon ezek akaratlanul is nem szállították-e át a tengeren a vészhozó miazmákat? — A hatóságok fertőzötlenítést, tisztaságot, főképp pedig mértékletes életet ajánlanak.

Méhészeti előadást tartott Rimaszombatban e hó 24-én Nagy Zsigmond, méhészeti vándor-tanító. A szép számmal összegyűlt hallgatóságának Szabó György polgármester mutatta be az illetőt, ki miután rövid szavakkal üdvözölte a közönséget, a méh természetrajzi sajátságait esetelte röviden, a fősúlyt a mézelő méh kezelésére s gondozására fordította. — Nem egy-két hallgató fejezte ki hangosan esodalkozását azon eredmény felett, melyet az előadó esecelt, — hivatkozván egyes, e téren kitűnő szakférfiakra, — a melyet el lehet érni, ha a rovarok ezen leghasznosabbikát szakszerűen ápoljuk. — Az eddigi kezelési mód, — reá bizakodván a természetre, vajmi csekély eredményt voltak képesek előállítani, holott — ha kellő szakavatottan járunk el, jövedelmező tökére teszünk szert a méhekben. Az egyes használatban levő kaptár-fajok között a Zirzon-félet ajánlja, melynek előnyét a többiek felett határozottan kimutatta. Egyébiránt a melyeket elbeszél, ki vannak nyomva az előadó által kiadott kis füzetben, mely a szerzőnél Bánfalán 10 kr-ért megrendelhető. — Az előadást feszült érdeklődéssel hallgatta a jelenlevő intelligens közönség; kár, hogy az egyes rendszerek gyakorlati alkalmazását — e jövedelmező iparág pangása folytán — nálunk be nem mutathatta.

A „Vasárnapi Ujság“ f. évi július 22-iki száma következő tartalommal jelent meg: Szöveg: Párisban. — Az öreg hárs. Költemény. Pásztoitól. — Hadas Balázs ur. Eletkép. Irta Szivos Béla. — A párisi városház és a nagy opera. — Az aranyat termő tokaji fűrtök meseje. — Jolán. Angol regény. Irta Black William. — Egyveleg. — A nyiregyházi tárgyalásról: A védők. Vay Gyurka. M—th K—n-tól. — Egy nap Tisza-Eszláron. (Levél Tisza-Eszlárról.) — Az írők és művészek társaságának kirándulása. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár. — Képek: A párisi nagy operaház lépcsőesarnoka. — Hugo Viktor dolgozószobája. — Hugo Viktor lakháza Párisban. — A Hotel de Ville Párisban. — A párisi nagy operaház. — Jolán. A korlátról egy esomó ember nézte a helyi gőzös elindulását. — Térkép Tisza-Eszlár és környékéről. — Eötvös Károly. — Funták Sándor. Friedmann Bernát. Székely Miksa. Heumann Ignác. Vay György. — Előfizetési ára a „Politikai újdonságok“ és „Világkróniká“-val együtt egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Franklin-társulat nyomdájába (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) legezelszerűben postautalvánnyal küldendők.

A „Magyarország és Nagyvilág“ című képes hetilap f. évi július 22-iki száma következő tartalommal jelent meg: Egy névtelen hős története. Regényes korrajz. Irta P. Szathmáry Károly. (Folyt.) — Pályatársaimnak. Költemény Dalmady Győzőtől. — A tengerparton. (Abbazia.) Költemény. Kenedi Gézától. — Sarah grófnő. Ohnet György regénye. Fordítja Sziklay János. (Folyt.) — A francia köztársaság szobra. — A Daphne katasztrófája. — Kisfaludy Károly irodalmi hatásáról. I. — Angol sörház Havreben. Madarassy Lászlótól. — Kelemen Benő élete és jelleme. (Eletrajz.) Jakab Elektől. — A mai Páris. (IV.) — A nyár Párisban. Az írők és művészek kirándulása alkalmából. — A tiszta-eszlári bűnpör. — Katona József Pestvármegye előtt — Irodalom. — Hirrovat. — Halálozások. — Sakkjátékok. — Heti oaptar. — Képek: A francia köztársaság szobra. — Az elevator Budapesten. — A Daphne katasztrófája. — A khinaiak hadi készülétei. — A mai Páris című czikkhez két kép. — Kelemen Benő. (Arckép.) — A Cairoli-testvérek szobrának leleplezése. — Freskó a párisi Pantheonban. — Előfizetési ára: egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely összeg a lap kiadó hivatalába (Budapest, nádor utca 7.) postautalvánnyal küldendő.

A Képes Családi Lapok 40. számának tartalma:

Eljegyzés után; elbeszélés, írta Prém József. (folyt. köv.) — Régi dalok; (I—X.) költemények, írta Perényi Kálmán. — Kis mama; vig beszély, írta ifj. Koricsánszky Ferencz. — Tündér-ország; álmokép (vége köv.), írta Buday Etel. — Cornelia kisasszony; Miguel de Cervantes-Saavedra, a „Don Quixote“ hírneves írójának „Novellas exemplares“ című gyűjteményéből. Spanyol eredetiből fordította: M. G. asszony. — Heti tárcza; („Holt-saison“) írta —kg. — A talált leány; elbeszélés (vége köv.), írta Bertalan Jolán. — A szelid állatok Szukáts Lajostól. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: A kutatás. — Csapatszemele a király jelenlétében. — Spanyol cipész-műhely. — Melléklet: A „Valéria“ című regény 1—16 oldala. Mai számunkhoz van mellékelve a „Növilág“ július havi száma. — Előfizetheti: Mehner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

CSARNOK.

A játékos.

(Elbeszélés.)

Nem Laura és Kamill, nem! Valdano gróf, s a dusszag bankárné álltak itt szembe egymással.

Laura szemé könnybe borult, jól tudta ő mily fájdalmat okoz Kamillnak e hideg, kimért fogadással, jól tudta, de nem tehetett másként.

A kis Kamilla aggodalmasan, s azzal az utánozhatlan gyermeki naiv félénkséggel nézett, hol anyjára, hol Kamillra, gyermek észével, nem értette nem érthette, az előtte történt dolgokat, ő csak azt látta, hogy anyja szeméi könyben usznak, s annak oka minden esetre csak az idegen lehet; s azért épen nem esodálhatni, hogy anyját könnyezni látva, erőt vett természetes félénkségén, oda szaladt az ámuló Kamillhoz, s terdeit átfogva, kedves, gyermekes duzzogással mondá:

— Mit csináltál te a mamának? miért bántottad? látod, most ő sir, — pedig akkor Kamillának is sirni kell.

